

Buro Maerlant
Landschap, Ecologie & Ruimtelijke Ordening

BM-NOTITIE 2014

Noordwijk Losplaatsweg

Notitie Flora- en faunawet
(definitief)

J. van Suijlekom, 3 februari 2014

Inhoud

	Blz
1 Inleiding	3
1.1 Algemeen	3
1.2 Methode / doel	3
1.3 Beschrijving van het plangebied en de toekomstige ingrepen	3
2 Wet- en regelgeving	4
2.1 Soortbescherming	4
2.2 Gebiedsbescherming en effectbeoordeling	7
3 Resultaten van het veldonderzoek	10
3.1 Algemeen	10
3.2 Beschermde soorten: resultaten en verwachting	10
4 Conclusies en aanbevelingen	12
Conclusies	12
Aanbevelingen	12
Literatuur	14

Impressie van
het plangebied.
Buro Maerlant
d.d. 31 mei
2013.

Noordwijk Losplaatsweg
Notitie Flora- en faunawet

1 Inleiding

1.1 Algemeen

In samenwerking met BODG ruimtelijk advies B.V. heeft Buro Maerlant een veldinspectie eco-logie uitgevoerd op de locatie Losplaatsweg in Noordwijk. Aanleiding van het onderzoek is de voorgenomen herinrichting van het plangebied voor woningbouw, waarbij het huidige kantoorcomplex wordt gesloopt.

1.2 Methode / doel

Deze memo ecologie bestaat uit de uitwerking van de resultaten van het veldonderzoek. Op basis van de veldinspectie is een goed beeld ontstaan over de aan-of afwezigheid van beschermde soorten. Tevens is een inschatting gemaakt van het mogelijke voorkomen van beschermde soorten. Dit is afgewogen tegen de toekomstige plannen. Doel van het onderzoek is een goed onderbouwde inschatting te geven, zodat kan worden gehandeld conform de Flora- en faunawet.

1.3 Beschrijving van het plangebied en de toekomstige ingrepen

Het plangebied Losplaatsweg ligt binnen de bebouwde kom van Noordwijk in de gelijknamige gemeente en omvat een kantoorcomplex met parkeerplaatsen (figuur 1). Men is voornemens woningen te bouwen, waarvoor de bebouwing wordt gesloopt.

Figuur 1
Globale begrenzing van het plangebied (rood).
Ondergrond: Google.

2 Wet- en regelgeving

2.1 Soortbescherming

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet heeft betrekking op de bescherming van in het wild voorkomende plant- en diersoorten. Deze bescherming heeft als doel het voortbestaan van soorten (géén individuen) te waarborgen. Het veroorzaken van schade aan planten en dieren is in principe verboden, tenzij men hier uitdrukkelijke toestemming voor heeft (nee, tenzij principe). De verbodsbepalingen gelden voor circa 500 plant- en diersoorten.

Verbodsbepalingen

De volgende verbodsbepalingen (tabel 1) in de Flora - en faunawet zijn voor dit onderzoek relevant:

Ar- tikel	Verbodsbepaling
8	Het verbod om planten behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
9	Het verbod om dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
10	Het verbod om dieren opzettelijk te verontrusten.
11	Het verbod om nesten, holen, of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
12	Het verbod om eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.
13	Het verbod planten, producten van planten of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, behorende tot beschermde inheems of uitheemse dier- of plantensoorten te vervoeren, ten vervoer aan te bieden of af te leveren.

Tabel 1
Beknopte weergave verbodsbepalingen uit artikel 8 t/m 13 uit de Flora- en Faunawet

Zorgplicht

In artikel 2 van de Flora- en faunawet wordt verwacht, dat iedereen voldoende zorg in acht neemt voor alle (dus ook niet beschermde) planten en dieren en de leefomgeving. Het kan worden gezien als een fatsoenseis.

Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB)

In 2005 heeft de minister van LNV door middel van een AMvB de regels vereenvoudigd door wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet. Bij ruimtelijke ontwikkelingen, bestendig behoud of beheer geldt in een aantal gevallen een vrijstelling op de verbodsbepalingen. De zorgplicht blijft echter van kracht. Er zijn drie categorieën of tabellen van beschermde soorten opgesteld (zie tabel 2 en bijlage 1):

Tabel 2
Bescherms-
regimes 1 t/m
3 AMvB artikel
75 van de Flo-
ra- en faun-
awet

Categorie	Omschrijving
1	In deze categorie zijn algemeen voorkomende beschermde soorten opgenomen. Bij ruimtelijke ontwikkeling, bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik, geldt voor deze soorten geldt op voorhand een vrijstelling van artikel 8 t/m 12. Dit is zonder verdere eisen (lichte toets). Voor andere activiteiten dient een ontheffing te worden aangevraagd.
2	Hier onder vallen minder algemene, niet bedreigde soorten. Indien men werkt volgens een goedgekeurde gedragscode is geen ontheffing nodig. In de andere gevallen is een ontheffing nodig. Voor het verkrijgen van een ontheffing dient men aan te tonen, dat er geen inbreuk wordt gedaan op de gunstige instandhouding van de soort.
3	Tabel 3-soorten zijn strikt beschermd. Dit zijn soorten uit bijlage IV van de Habitatrichtlijn en bedreigde soorten die bij Algemene Maatregel van Bestuur zijn aangewezen. Alle vogelsoorten vallen hier ook onder. Voor broedende vogels wordt in principe nooit ontheffing verleend, omdat werkzaamheden buiten het broedseizoen kunnen worden uitgevoerd. Voor ruimtelijke ontwikkeling is een ontheffing nodig. Deze wordt alleen verkregen als wordt aangetoond, dat geen alternatieven voor handen zijn en wezenlijk negatieve effecten kunnen worden uitgesloten. Van de initiatiefnemer wordt gevraagd schade zoveel mogelijk te beperken(mitigatie) en dienen veelal alternatieven te worden geboden(compensatie). Door een effectbeoordeling via een uitgebreide toets en een compensatieplan kan onder voorwaarden een ontheffing worden verkregen. Indien sprake is van bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik dient men te werken met een goedgekeurde gedragscode. Indien men deze niet zelf op heeft gesteld, is het mogelijk gebruik te maken van reeds bestaande gedragscodes. Als geen gedragscode voor handen is dient een ontheffing te worden aangevraagd. Voor overige activiteiten is altijd een ontheffing nodig, waarbij bovengenoemde criteria gelden.

Indien alleen tabel-1 soorten worden aangetroffen volstaat voor ruimtelijke ontwikkeling een quickscan (lichte toets). Wanneer tabel 2 of 3- soorten worden aangetroffen of worden verwacht kan afhankelijk van toekomstige ingrepen

en de soort aanvullende toetsing nodig zijn (uitgebreide toets). Doorgaans is daarvoor intensiever onderzoek nodig in het geschikte jaargetijde.

Per augustus 2009 is de beoordeling Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen door de Dienst Regelingen gewijzigd, waardoor bij **aantoonbaar** voldoende mitigatie en compensatie voor strikt beschermde soorten niet altijd meer een ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Ontheffingen voor Habitatrichtlijnsoorten worden vrijwel niet meer verleend. Nesten van vogels zijn doorgaans alleen beschermd tijdens het broedseizoen. Van een beperkt aantal vogelsoorten zijn nesten ook buiten het broedseizoen en dus jaarrond beschermd (zie tabel 3).

Tabel 3
Beschermscat-
egorieën nesten,
waarvan de ver-
bodsbepalen van
artikel 11 van de
Flora- en faunawet
jaarrond (1 t/m
4) of tijdens het
broedseizoen (cate-
gorie 5) gelden

Categorie	Omschrijving
Jaarrond beschermde nesten	
1	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2	Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing of biotoop. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3	Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4	Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).
Niet jaarond beschermde nesten Let op: onderbouwing en eventueel nader onderzoek echter gewenst	
5	Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen (voorbeeld: boerenzwaluw, ekster, groene specht en spreeuw).

Van alle categorieën vogels in hierboven genoemde tabel is het belangrijk aan- of afwezigheid van nesten / territoria aan te tonen. Via een omgevingscheck en eventueel nader onderzoek is dit mogelijk.

Op basis van een vrij recente uitspraak door de Raad van State (11 juli 2012) worden ontheffings- aanvragen voor Habitatrichtlijnsoorten en vogels strenger beoordeeld. Ontheffing (voor een ruimtelijke ingreep) wordt slechts verleend indien sprake is van een belang in het kader van de Habitatrichtlijn en / of de Vogelrichtlijn. Per eind september 2013 is het ontheffingsbeleid formeel gewijzigd en is de positieve afwijzing waarschijnlijk definitief van de baan. Hiervoor in de plaats zijn zogenaamde Soortenstandaards ontwikkeld. Indien conform de soortenstandaards kan worden gewerkt is geen ontheffing meer nodig.

2.2 Gebiedsbescherming en effectbeoordeling

Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet 1998 is per 1 oktober 2005 in werking getreden. Met deze wet beoogt men bescherming van gebieden die nationaal en internationaal van belang zijn. Naast bescherming van natuurmonumenten is ook de bescherming van gebieden die vanuit de Europese Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn zijn aangewezen in deze wet verankerd. Gezamenlijk vormen deze gebieden een Europees netwerk: Natura 2000.

Ingrepen en effecten

In de Natuurbeschermingswet 1998 is bepaald, dat handelingen of projecten die mogelijk schadelijk invloed hebben op beschermde monumenten of Natura 2000-gebieden vergunningsplichtig zijn. Door middel van toetsing wordt bepaald of sprake is van effecten, en zo ja in welke mate dit is. Toetsing vindt plaats in drie fasen:

- » orientatiefase of voortoets;
- » verstorings- en verslechteringstoets (bij mogelijke negatieve, maar géén significant negatieve effecten);
- » passende beoordeling (kans op significant negatieve effecten).

Als uit de verstorings- en verslechteringstoets blijkt, dat sprake is van mogelijk negatieve effecten dient in een aanvullende toetsing een effectbeoordeling plaats te vinden en is een vergunning nodig. Het bevoegd gezag (de provincie en in sommige situaties EL&I) verleent een vergunning onder strikte voorwaarden, waarbij met voldoende mitigerende en compenserende maatregelen de instandhoudingsdoelstellingen zijn gewaarborgd.

EHS en belangrijke weidevogelgebieden

EHS

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een robuust netwerk van natuurgebieden en verbindingszones. De provinciale EHS sluit aan bij de landelijke. Op Europese schaal wordt dit netwerk van natuurgebieden Natura 2000 genoemd. In Zuid-Holland maakt de EHS onderdeel uit van een netwerk aan landbouwgebieden, natuurgebieden en andere gebieden met een landschappelijke waarde

(zie figuur 2). Waar de ecologische structuur ligt staat in de Provinciale Structuur-visie 2020. Welke inrichtingsmaatregelen daarbij horen staat in het provinciale Natuurbeheerplan. Wat en wanneer de uitvoering gedacht is, staat in het provinciaal Meerjaren Programma. Bescheming van de EHS is vastgelegd in het Provinciaal Compensatiebeginsel 1997 :

“De provinciale uitwerking en toepassing van het compensatiebeginsel moet voorkomen dat natuur en landschap bij het ontplooiën van diverse activiteiten in het landelijk gebied er ‘per saldo’ op achteruitgaan. In het geval dat er bijzondere natuur-, landschaps- en/of recreatieve waarden in het geding zijn, dient eerst te worden gezocht naar mogelijke minder schadelijke alternatieven, zoals een andere wijze van uitvoering of een alternatieve locatie. Als alternatieven ontbreken en de uitvoering van de activiteit als een zwaarwegend maatschappelijk belang wordt aangemerkt, dan moet de schade aan natuur en landschap worden gecompenseerd. De compensatieverplichting berust bij de initiatiefnemer van de activiteit”.

“.....Het compensatiebeginsel kent een nee tenzij benadering: in beginsel worden activiteiten uitgesloten tenzij er sprake is van een aangetoond zwaarwegend maatschappelijk belang én door de initiatiefnemer is onderbouwd dat er geen alternatief kan worden gevonden. Dat betekent dat via een zorgvuldige afweging van belangen uitzonderingen mogelijk zijn”.

Belangrijke Weidevogelgebieden

De provincie Zuid-Holland heeft op de fuctiekaart behorende bij de Provinciale Structuurvisie, naast de EHS, belangrijke weidevogelgebieden aangewezen. Voor deze gebieden geldt voor niet agrarische doeleinden ook het compensatiebeginsel (nee, tenzij-principe).

Effectbeoordeling

Verwezen wordt naar figuur 2, op de volgende pagina, waarop de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden is gevisualiseerd.

Natura 2000-gebied

Het plangebied is gelegen op ca. 700m afstand van het Natura 2000-gebied “Coepelduynen”. Het plangebied ligt midden in de bebouwde kom van Noordwijk. Mede door de afstand, de ligging in de bebouwde kom en geringe aard van de ingrepen zijn effecten op beschermde gebieden op voorhand uitgesloten.

Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS)

Ten oosten van het plangebied, op ca. 400 m afstand ligt het landgoed Offem. Dit landgoed maakt onderdeel uit van de PEHS. Omdat het plangebied niet is gelegen in een gebied wat onderdeel is van de PEHS, zijn er planologisch gezien op dit gebied geen belemmeringen te verwachten.

Belangrijk weidevogelgebied

Ten zuidoosten van het plangebied, op ca. 2.9 km afstand, ligt een belangrijk weidevogel-gebied, te weten de Elsgeesterpolder (gemeente Teylingen). Omdat het plangebied niet is gelegen in het betreffende weidevogelgebied, zijn er op basis hiervan planologisch geen belemmeringen te verwachten.

Figuur 2
Uistnede
kaart EHS van
de provincie
Zuid-Holland,
met globaal
de positie van
het plangebied(rood).

3 Resultaten van het veldonderzoek

3.1 Algemeen

Het veldonderzoek werd uitgevoerd op 31 mei 2013 door J. van Suijlekom.

Biotopen

In het plangebied waren de volgende biotopen aanwezig:

- » Bebouwing, kantoorcomplex bestaande uit twee lagen opgetrokken uit baksteen, met glaspuien, voorzien van een platdak. De muren hadden een spouw met open stootvoegen.
- » Groen was beperkt tot smalle stroken met lage sierheesters.
- » Verhardingen: het plangebied was vrijwel volledig verhard.

3.2 Beschermde soorten: resultaten en verwachting

Planten

Er werden geen beschermde planten aangetroffen. De verhardingen waren vrij van planten, in de smalle borders werden geen beschermde planten aangetroffen. Deze worden ook niet verwacht.

Grondgebonden zoogdieren

In het plangebied werden geen sporen aangetroffen van grondgebonden zoogdieren. Het plangebied heeft door de ligging midden in de bebouwde kom en het ontbreken van schuilmogelijkheden niets voor grondgebonden zoogdieren te bieden. De aanwezigheid van strikter beschermde grondgebonden zoogdieren kan met zekerheid worden uitgesloten.

Vleermuizen

De te slopen bebouwing was aan vrijwel alle zijden voorzien van spouwmuren, die door de aanwezigheid van open stootvoegen, toegankelijk en geschikt zijn voor vleermuizen. De open stootvoegen waren betrekkelijk smal, echter voor kleinere vleermuizen nog voldoende toegankelijk.

Het is niet uitgesloten, dat in de bebouwing verblijfplaatsen aanwezig zijn van gebouwbewonende soorten zoals gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. Voor een forsere soort als laatvlieger zijn de stootvoegen vermoedelijk te smal en derhalve ontoegankelijk. Het gebouw kan functie hebben als kraamverblijf, zomerverblijf, paarverblijf en winterverblijf. Onduidelijk is of de bebouwing daadwerkelijk in gebruik is door vleermuizen. Sporen van vleermuizen werden zover dat zichtbaar was (soms slechts enkele kleine keutels) niet waargenomen,

echter geeft dit géén uitsluitel over de aan- of afwezigheid van vleermuizen. Alle vleermuizen (Habitatrichtlijnsoorten) zijn opgenomen in tabel 3 van de flora- en faunawet en derhalve strikt beschermd, waarvoor bij vermoedelijke aanwezigheid een uitgebreide toetsing noodzakelijk is.

Als foerageergebied heeft het plangebied door de afwezigheid van opgaande beplantingen op voorhand weinig betekenis. Het oppervlak foerageergebied is daarnaast zéér gering, zodat géén sprake kan zijn van essentieel foerageergebied.

Vogels

Het plangebied zelf is ongeschikt voor de meeste broedvogels. In bomen en struiken ten noorden en oosten van het plangebied kunnen algemene vogels broeden zoals merel, zanglijster, winterkoning en roodborst. Platte daken worden tevens regelmatig gebruikt door scholekster. De kans bestaat, dat scholekster broedend aanwezig is. Tijdens het veldonderzoek werd scholekster, zéér prominent aanwezig in de broedperiode (is de datum van het veldonderzoek), niet gezien of gehoord. Indien scholekster onverhoopt in het plangebied aanwezig is, is het voldoende de werkzaamheden conform advies buiten de broedperiode uit te voeren. Voor de scholekster zijn in de omgeving ruimschoots platte daken voorhanden, zodat effecten op scholekster niet aan de orde zijn. Ook op deze soort is jaarronde bescherming (van een nest / nestplaats) niet van toepassing. Voor strikter beschermde vogels (nesten jaarrond beschermd) zoals gierzwaluw en huismus is de bebouwing beoordeeld als ontoegankelijk en ongeschikt. De bebouwing was, op smalle open stootvoegen na, hermetisch afgesloten. Nesten komen met zekerheid niet voor.

Nesten van overige strikter jaarrond beschermde soorten zoals uilen en roofvogels zijn niet aangetroffen. Potenties zijn ook niet aanwezig.

Overige soortgroepen

Van overige beschermde soortgroepen ontbrak, mede door de afwezigheid van water, geschikt leefgebied.

4 Conclusies en aanbevelingen

Conclusies

De plannen hebben mogelijk effect op gebouwbewonende vleermuizen. Tevens bestaat de kans op de aanwezigheid van scholekster en overige algemene broedvogels. Dit betreft vogels die in het broedseizoen beschermd zijn. Overige strikter beschermde soorten worden niet verwacht.

Er is voorafgaand aan de sloop nader onderzoek nodig naar vleermuizen.

Effecten van de plannen op beschermde gebieden (Natura 2000, EHS en belangrijke weidevogelgebieden) zijn op voorhand uit te sluiten.

Opmerking: Buro Maerlant heeft in 2013 reeds conform onderstaand advies een nader onderzoek vleermuizen uitgevoerd in het plangebied uitgevoerd (Rapportage nader onderzoek vleermuizen 'Noordwijk Losplaatsweg', december 2013). Uit dit onderzoek is gebleken dat er in het plangebied géén verblijfplaatsen en/of andere voor vleermuizen belangrijke functies aanwezig zijn.

Aanbevelingen

Vleermuizen

Op basis van deze ecologische quickscan wordt aanbevolen nader onderzoek uit te voeren naar vleermuizen met een batdetector conform het protocol van de Gegevensautoriteit Natuur. Conform dit protocol dient het onderzoek naar gebouwbewonende soorten minimaal te bestaan uit twee veldbezoeken in de periode half mei-half juli met een tussenpoos van 30 dagen en twee bezoeken in de periode half augustus – 1 oktober met een tussenpoos van minimaal twintig dagen. Onderzoeksstrategieën naar bij de conclusies genoemde functies kunnen daarbij optimaal worden gecombineerd. Deze onderzoeksperiode dient vrij strikt te worden gehanteerd, daar onderzoek in minder effectieve perioden geen volledig uitsluitel geeft.

Indien vleermuizen worden aangetroffen is het noodzakelijk een mitigatieplan op te stellen.

Opmerking: Het onderzoek naar vleermuizen is reeds uitgevoerd en gerapporteerd conform bovenstaand advies.

Vogels

Het is nooit uitgesloten, dat broedende vogels aanwezig zijn in struiken en bomen en in de nabijheid van de te slopen bebouwing aan de noordzijde van

het plangebied. Tevens bestaat er een kans dat scholekster op daken broedt. Daarom wordt aanbevolen de sloop bij voorkeur buiten het broedseizoen uit te voeren. Dit is voor de meeste vogelsoorten de periode maart tot augustus. Alle broedgevallen / in gebruik zijnde nesten (ook later of vroeger) genieten bescherming. Werkzaamheden in het broedseizoen zijn mogelijk indien vast staat dat scholekster niet broedend aanwezig is en overige zones waar de ingrepen plaatsvinden (binnen een straal van 25 meter) gegarandeerd vrij zijn van broedende vogels. Dit wordt bij voorkeur vastgesteld door een ter zake deskundige (ecoloog).

Overige soorten

Voor alle soortgroepen geldt de zorgplicht, waarbij wordt verwacht, dat men voorzichtig omgaat met planten en dieren in het algemeen.

Literatuur

Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk, en J.B.M. Thissen, 1992.
Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Diepenbeek, A. van, 1999.
Veldgids Diersporen (tweede druk, 2003). KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Internet

- » Google Maps
- » <http://geo.zuid-holland.nl/geo-loket/html/atlas.html?atlas=EHS>
- » <http://www.vogeltrekstation.nl/scholekster>
- » www.rijksoverheid.nl/ministeries/eleni
- » www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx

Buro Maerlant Dorpsstraat 17 4271 AA Dussen

T 085 877 86 85

E info@BuroMaerlant.nl I www.BuroMaerlant.nl

KvK 18091206

Noordwijk Losplaatsweg

Notitie Flora- en faunawet